

Kultur- och fritidsförvaltningen
Marie Sääf

2023-04-26

Dnr KOF 2022-55

Kultur- och fritidsnämnden

Linköpings Stadsbibliotek – återrapportering av pilotprojekt samt borttagande av förseningsavgifter för media

Förslag till kultur- och fritidsnämndens beslut

1. Återrapporteringen noteras.
2. Förseningsavgifter för böcker, dvd-film samt tv-spel på Stadsbiblioteket tas bort från och med 2023-06-01.

Ärende

Nämnden beslutade 2022-04-21, § 34, att ge Stadsbiblioteket i uppdrag att under 2022 genomföra ett pilotprojekt inom ramen för Götabiblioteken. I projektet har Linköpings stadsbibliotek tillsammans med tre andra bibliotek i Östergötland provat på att ta bort övertidsavgifterna/förseningsavgifterna och ersätta dem med andra metoder för att få tillbaka medier snabbare. Nämndens beslutade även att ge kultur- och fritidsdirektören i uppdrag att återkomma våren 2023 med återrapportering av projektet.

En utvärdering av projektet har tagits fram och redovisas enligt bilaga 1. Enligt utvärderingen finns inga negativa effekter med att ta bort förseningsavgifter avseende media. Med media avses i detta fall – böcker, dvd-film samt tv-spel. Utvärderingen visar inte att förseningsavgifterna har någon effekt. Förvaltningen ser däremot att förseningsavgifterna innebär administrativa personalresurser som i detta fall skulle kunna effektiviseras om förseningsavgifterna tas bort. Mot bakgrund av detta föreslår förvaltningen att förseningsavgifter för vuxna låntagare avseende utlån av media tas bort från och med 2023-06-01.

Borttagandet av förseningsavgiften är i enlighet med biblioteksplanens mål om att nå fler ickeanvändare. Det är också i enlighet med kultur- och fritidsnämndens mål att effektivisera administrativa processer.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – slutrapportering samt borttagande av förseningsavgifter.doc
Bilaga 1 Utvärdering – Slopas förseningsavgifter för vuxna

Bakgrund

Under 2022 genomförde Götabiblioteken ett pilotprojekt där Linköpings stadsbibliotek tillsammans med ytterligare tre bibliotek i Östergötland har provat på att ta bort förseningsavgifterna för vuxna låntagare. Barn under 18 år omfattas inte av detta projekt då de sedan tidigare inte får några förseningsavgifter. Projektet undersöker möjligheten att ersätta förseningsavgifterna med andra metoder för att få tillbaka medier snabbare.

Syftet med förseningsavgifterna har varit att låntagarna ska lämna tillbaka medier snabbare så att medierna åter kan komma i cirkulation. Övertidsavgifter är ett sanktionsmedel som är vanligt förekommande på bibliotek i Sverige, detta trots att det är svårt att belägga att förseningsavgifter påverkar låntagarnas vilja att lämna tillbaka media i tid. Användandet av förseningsavgifter lyfts ofta som ett argument till varför ickeanvändare inte använder sig av bibliotekets tjänster. Testperioden skulle pågå under 12 månader och endast avse förseningsavgifter.

En utvärdering av projektet har tagits fram och redovisas enligt bilaga 1. Enligt utvärderingen finns inga negativa effekter med att ta bort förseningsavgifter avseende media. Med media avses i detta fall – böcker, dvd-film samt tv-spel. Mot bakgrund av detta föreslår förvaltningen att förseningsavgifter avseende utlån av media tas bort från och med 2023-06-01. Innan projektet start var förseningsavgiften för böcker 5 kronor per börjad vecka och för film och tv-spel 5 kronor per påbörjad dag.

Ekonomiska konsekvenser

Förseningsavgifterna har gett en intäkt till Linköpings stadsbibliotek med ca 50 000/år. Hanteringen av övertidsavgifterna är emellertid kostnadskrävande i form av personalresurser och tid.

Finansiering av borttagande av förseningsavgifter avseende media – böcker, dvd-film och spel hanteras inom Linköpings stadsbiblioteks budgetram.

Kommunala mål

Kultur- och fritidsnämnden har för 2023 bland annat följande mål:

Ett mångfasetterat kultur-, fritids- och idrottsliv

Effektiva administrativa processer.

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

**Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om
medbestämmande i arbetslivet**

Information eller förhandling enligt medbestämmandelagen är inte påkallat.

Kultur- och fritidsförvaltningen

Karin Olanders

Beslutet skickas till:
Stadsbiblioteket